

Softip je z najhoršieho vonku

Nový akcionár sa rozhodol IT firmu s dvanásťročnou históriou od základu prebudovať

07.05.2003 / Jozef Andacký

Po dvoch celoročných stratách sa **Softip**, a.s., Banská Bystrica v uplynulom kvartáli dostal do čiernych čísel. Za prvé tri mesiace tohto roka firma pri tržbách 112 miliónov korún zaznamenala zisk po zdanení takmer desať miliónov korún. Vlnajšok pritom ukončila s tržbami 280 miliónov korún a so stratou 16,7 mil. Sk.

Zlá skúsenosť s Govnetom

Softip sa počas dvanásťročnej existencie vypracoval medzi najvýznamnejších dodávateľov účtovníckeho a mzdového softvéru a poskytovateľa služieb informačných technológií na slovenskom trhu. Dôvody, prečo sa dostal do finančných ťažkostí, sú dva.

J. Melichárková: Prvým je aktivita firmy okolo projektu Govnet. Koncom roka 2000 Softip vstúpil do spoločnosti Kochman Information Systems & Services (KISS), s.r.o., Bratislava, dodávateľa komunikačných služieb pre vládnú sieť Govnet. Spolu s ďalším spoločníkom – firmou Šped-Trans, s.r.o., Levice oživil myšlienku dobudovania Govnetu ako súčasť Komplexného automatizovaného systému Rady obrany štátu. Hodnota dodávok mala dosiahnuť 2,4 miliardy korún.

V súvislosti s lukratívnou štátnou zákazkou sa Softip dostal do pozornosti médií, ktoré predsedu predstavenstva Daniela Dobrotu označili za súčasť štruktúry scientologickej cirkvi na Slovensku. Aj keď sa obvinenia nikdy oficiálne nepotvrdili, pre štát to bola dostatočná zámienka na úvahy vedúce k výpovedi govnetovej zmluvy s firmou KISS.

Softip vlni zo spoločnosti KISS vystúpil. Okrem toho má v súčasnosti rozbehnutých dvadsať súdnych sporov s vydavateľmi médií o tlačovú opravu, o náhradu nemajetkovej ujmy a o morálnu satisfakciu. V jednom prípade už súd vydal právoplatné rozhodnutie v prospech Softipu – denník Pravda musí vydať tlačovú opravu k článku z

novembra roku 2001.

Podozrenia z väzieb D. Dobrotu na kontroverznú náboženskú sektu zasiahli Softip plnou silou. S paralyzovaným centrom nedokázala firma dostatočne pružne reagovať na to, čo sa deje v jej vnútri a v externom prostredí. Terajšia výkonná riaditeľka firmy Jarmila Melichárková tvrdí, že „mediálne útoky destabilizovali vnútornú organizačnú štruktúru spoločnosti a narušili vzťahy so zákazníkmi“.

Nový akcionár, nové myslenie

Druhým faktorom, ktorý prispel k zhoršeniu hospodárskej situácie Softipu, súvisí s históriou firmy. „V priebehu 12 rokov, ktoré má Softip za sebou, sa nazbierala značná miera vnútornej prezamestnanosti a rozličných vnútorných organizačných problémov,“ vysvetľuje J. Melichárková.

Zapríčinil to fakt, že spoločnosť sa vždy snažila pokryť všetky informatické potreby zákazníkov vývojom vlastných produktov. Vo firme preto pracovali aj analytici a programátori zamestnaní na plný úväzok, pričom ich celkový prínos pre rast spoločnosti bol len marginálny.

Akcionári Softipu (%)

PRAMEŇ: Softip

Koncom roka 2001 vstúpil do Softipu nový akcionár. Spoločnosť Seafly Estate, a.s., Bratislava, patriaca do skupiny Dividend Group, a.s., Bratislava, získala 37-percentný balík akcií. Ďalších 57,8 percenta si rovnakým dielom rozdelili zakladatelia a pôvodní majitelia firmy. Novým predsedom predstavenstva sa stal prezident Dividendu Alexander František Zvrškovec. Daniel Dobrota sa postavil na čelo dozornej rady.

Nový akcionár sa rozhodol Softip od základu prebudovať. Jeho prvým rozhodnutím bolo prenechať výkonné riadenie firmy profesionálnym manažérom. Následne sa vrcholové vedenie, obchod, marketing, strategické plánovanie a analýzy presunuli z Banskej Bystrice sa do Bratislavy, aby boli bližšie ku kľúčovým zákazníkom. V stredoslovenskej metropole naďalej ostali vývojoví pracovníci.

Presídlenie z právnej stránky Softip podľa J. Melichárovej zatiaľ neplánuje. „Softip je veľmi často posudzovaný ako bansko-bystrická firma,“ konštatuje výkonná riaditeľka a dodáva: „Má však desiatky pracovísk po celom Slovensku. To, kde má sídlo, nie je pre život dôležité.“

Prvá reštrukturalizácia v histórii

Noví manažéri zaviedli v Softipe krízové riadenie. Vlnajšok J. Melichárková označuje ako rok zmeny, ktorej zmyslom bolo vytvoriť podmienky na ďalší rozvoj firmy. Softip po prvýkrát v histórii prehodnotil produktové portfólio.

Následne rozhodol o ukončení vývoja a podpory nerentabilných programov, prípadne ich nahradení novými aplikáciami. Spoločným menovateľom viacerých zmien

bol prechod zo starších platforiem na operačný systém Microsoft Windows.

V polovici uplynulého roka firma uviedla na trh informačný systém pre malé a stredné podniky Herkules Softip, pričom za prvých šesť mesiacov ho predala 537 zákazníkom. Už vlni sa spomedzi všetkých produktov najviac podieľal na tvorbe tržieb firmy – 38 percentami.

Nová vlnková loď nahradila obdobný **produkt** Prometheus/F. Predávať sa prestala aj Agenda súkromného podnikateľa, určená na vedenie jednoduchého účtovníctva, ktorú do konca tohto roka úplne nahradí nový produkt Softip Basic.sk.

Dôležitou zmenou produktovej stratégie Softipu bolo, že firma sa prestala spoliehať len na vlastný vývoj a začala vo väčšej miere spolupracovať s ďalšími výrobcami softvéru. V portfóliu pribudol napríklad Manažérsky analytický nástroj Peyo, s.r.o., Banská Bystrica, balík aplikácií Oracle e-Business Suite či systém pre obchod, logistiku a distribúciu Obis spoločnosti U&Sluno, a.s., Ostrava. Okrem toho Softip rozšíril okruh poskytovaných IT služieb o vykonávanie softvérového auditu produktov značky Microsoft.

V tomto roku chce Softip na trh priniesť ďalšie dva nové produkty. Prvým je javovská verzia Personálneho a mzdového riadenia, produktu, na ktorom firma v podstate vyrástla. Druhou novinkou bude podnikový systém Softip e-Mission, ktorý bude na rozdiel od existujúcich softvérových balíkov zahŕňať aj riadenie výroby.

V súvislosti s prehodnotením produktového portfólia prišlo v Softipe aj k reštrukturalizácii ľudských zdrojov. Po posúdení efektívnosti pracovných pozícií odišlo z firmy približne sto zamestnancov – 13,5 percenta z celkového počtu. Väčšinou išlo o analytikov a programátorov zaoberajúcich sa podporou produktov, ktoré sa vedenie spoločnosti rozhodlo utliť.

Celkovo Softip vlni na vnútornú reštrukturalizáciu minul 19,1 milióna korún. Okrem toho vytvoril opravné položky k problémovým pohľadávkam a aktívam vo výške 15,3 mil. Sk. Tieto dva faktory sa najviac zúčastnili na minuloročnej strate.

Obnovená dôvera

Softip je v súčasnosti známy predovšetkým v komerčnej sfére. Pýši sa napríklad tým, že pomocou jeho softvéru sa spracúvajú mzdy tretiny všetkých ekonomicky aktívnych obyvateľov SR. Okrem toho jeho pôvodný informačný systém Garant používajú štyri najväčšie penzijné fondy v Česku, pričom získané skúsenosti môžu zakrátko zúročiť aj na Slovensku.

Vlajňák podľa J. Melichárkovej ukázal, že Softipu sa podarilo obnoviť dôveru zákazníkov narušenú rok predtým scientologickou aférou. Firma sa dokázala vyrovnáť aj s príchodom konkurentov na slovenský trh, dodáva výkonná riaditeľka.

Individuálne ukazovatele Softipu (tis. Sk)

PRAMEŇ: Softip

„Napriek tomu, že výrazne poklesli tržby, nenastal odlev zákazníkov,“ tvrdí. Niektorí používatelia systémov Softipu sa však predsa len rozhodli odísť ku konkurencii. Napríklad výrobca chladiarenského nábytku Pastorkalt, a.s., Nové Zámky alebo obchodná spoločnosť Herman Slovakia, s.r.o., Revúca nahradili softipovský Prometheus/F riešením Microsoft Navision Attain.

Podľa J. Melichárkovej však ide len ojedinelé prípady: „V žiadnom prípade to neovplyvňuje hospodárenie firmy.“ Pastorkalt podľa nej potreboval riešenie s integrovaným riadením výroby, ktoré Softip v tom čase nemal: „Ak konkrétny **produkt** v súvislosti so zmenou potrieb zákazníka nemáme, nepovažujeme za vhodné pokúšať sa o to, aby zmenil názor.“

Viac verejnej správy

Nový akcionár Softipu chce, aby sa firma viac orientovala aj na verejnú správu. Určité skúsenosti v tomto smere už získala. Ešte pred príchodom Dividend Groupu a nového manažmentu Softip napríklad vyvíjal softvér pre Ministerstvo spravodlivosti SR v rámci projektu elektronickej súdnej podateľne.

Podobne ako pri Govnete, ani v tomto prípade firma nemala šťastie. V novembri minulého roka oznámila, že rezort spravodlivosti využíva softvér elektronickej podateľne nezákonne, pretože nezaplatil za všetky používateľské licencie.

Ministerstvo to poprelo s tým, že autorské práva v zmysle dodávateľskej zmluvy odkúpilo. Záležitosť sa opäť dostala do kompetencie právnych zástupcov. „Nie je to otázka kvality, úspešnosti alebo neúspešnosti, je to otázka obchodu a dodržiavania zmluvného vzťahu,“ zdôrazňuje J. Melichárková.

Ďalšie fungovanie v tomto trhovom segmente Softip zakladá najmä na potrebe budovania informačných systémov pri reforme verejnej správy. „Vieme, že sa bude musieť investovať,“ hovorí marketingový riaditeľ Softipu Pavel Vítek. Pokiaľ podľa neho budú v hre miliardové zákazky, „sme povinní z veľkosti firmy a jej postavenia na trhu sa tomuto problému venovať“. Predstavenstvo Softipu už rozhodlo o tom, že vybuduje kompetenčné centrum pre informatiku verejnej správy.

Návratnosť týchto investícií si však J. Melichárková a jej kolegovia zatiaľ netrúfajú odhadnúť. „Značná časť legislatívnych zmien a predpokladov môžu dostatočným spôsobom ovplyvniť kalkulácie všetkých komerčných firiem,“ hovorí. O potenciáli Softipu však nepochybuje: „Softip má všetky predpoklady – sám alebo ako člen konzorcia –, aby spĺňal podmienky výberových konaní.“

Foto – Archív

SÚVISIACE ČLÁNKY

V IT výdavkoch dominovali služby

Značkové PC sa na Slovensku definitívne presadili

IT firmy podporujú novelizáciu Zákonníka práce

Softip zvažuje podanie žaloby na ministerstvo

Do Softipu kapitálovo vstúpil Dividend Group

O majetkový podiel v KISse, ktorého sa zbavil Softip, je veľký záujem

Softip opustil projekt Govnetu